

VASTUULLINEN LAHJOITTAMINEN RY

Rahankeräystahojen raportointi ja tilintarkastus

8.3.2022

Taustaa rahankeräykseen

- Tutkimuksen mukaan yli 60 % suomalaisista lahjoittaa rahaa vuosittain
- Joka neljäs suomalainen on säännöllinen tukija yhdelle tai useammalle järjestölle

MIHIN pyydetään ja KUKA kerää

- Suomessa on noin 100 000 rekisteröityä yhdistystä
- Muut yhteisöt: säätiöt, museot, yliopistot, oppilaitokset, puolueet, seurakunnat, kulttuuri- ja urheilutoimijat
- Yli 1200 yleishyödyllisellä taholla on rahankeräyslupa.

[UUTTA 1.3.2020 alkaen: Pienkeräys](#)

Rahankeräyslaki

- Laissa tarkoitetaan rahankeräyksellä toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään vastikkeetta rahaa; yleisöllä tarkoitetaan ennalta rajoittamatonta ja määrittelemätöntä joukkoa henkilöitä. Yleisö käsittää sekä luonnolliset - että oikeushenkilöt; yleisöön vetoamisella tarkoitetaan suullisesti, kirjallisesti tai muulla tavoin ilmaistua pyyntöä tai kehotusta antaa rahaa keräykseen.
 - Rahankeräyslakia sovelletaan vastikkeettoomiin kerta- ja kuukausilahjoituksiin niin yksityishenkilöiltä kuin yrityksiltä.
- Laissa pienkeräyksellä tarkoitetaan ilmoituksenvaraista, keston ja keräystuoton enimmäismäärän osalta rajoitettua rahankeräystä.
 - Enintään 10 000 euroa
 - Enintään kaksi kolme kuukautta kestävää pienkeräystä kalenterivuoden aikana.

Kuka ja mihin lahjoituksia voi kerätä?

- Keräyksen järjestämisen edellytyksenä on joko Poliisihallituksen myöntämä toistaiseksi voimassa oleva rahankeräyslupa tai poliisilaitokselle tehtävä pienkeräysilmoitus.
 - Luvanvaraisissa keräyksissä lain pääsääntönä on rahankeräyksen järjestäjän toiminnan sekä keräystarkoituksen yleishyödyllisyys. Keräyksen voi järjestää esimerkiksi Suomessa rekisteröity yhteisö tai säätiö, uskonnollinen yhdyskunta sekä puolerekisteriin merkitty puolue.
 - Ilmoitukseen perustuvan pienkeräyksen voi järjestää muuhunkin kuin yleishyödylliseen tarkoitukseen, mutta ei kuitenkaan elinkeinotoimintaan tai oikeushenkilön varallisuuden kasvattamiseen. Pienkeräyksen voi järjestää myös rekisteröimätön vähintään kolmen luonnollisen henkilön muodostama ryhmä.
 - VASTUUT: kerääjän lakisääteiseen toimielimeen tai muuhun johtoon kuuluvat tai tosiasiallista päätösvaltaa käyttävät henkilöt, jotka tehtävässään päättävät rahankeräyksen järjestämiseen liittyvistä asioista

Varainhankinta – mistä raha tulee?

- Tukea suurelta yleisöltä
 - Jäsenmaksut ja jäsenten muu tuki
 - **Rahankeräys: kertalahjoitukset ja säännölliset lahjoitukset**
 - Merkkipäivä- ja testamenttilahjoitukset
 - Tuote/palvelumyynti
 - Arpajaiset
 - Hyväntekeväisyystapahtumat
 - Tavaralahjoitukset -> Myyjäiset, kirpputorit, huutokaupat
- Tukea yhteisöiltä
 - Yrityslahjoitukset ja -yhteistyö, sponsorointi
 - Tuote/palvelumyynti
 - Avustukset säätiöiltä ja rahastoilta
 - (Julkinen rahoitus)

Arvio 530 miljoona euroa (v. 2021)
522 MEUR (2018), 437 MEUR (2016), 239 MEUR (2014)

Vuosi-ilmoitusvelvollisuus

- Uudet rahankeräysluvut ovat voimassa toistaiseksi ja vuosi-ilmoitukset tehdään tilikausirytmien mukaisesti kerran vuodessa.
- Vuosi-ilmoitus on annettava Poliisihallitukselle vuosittain kuuden kuukauden kuluessa kunkin tilikauden päättymisestä.
- Ilmoitus tehdään, vaikka keräyksiä ei olisi järjestetty tai lahjoituksia saatu.
- *Poliisihallitukselle voi toimittaa vuosisuunnitelman joko vuosi-ilmoituksen yhteydessä tai viimeistään kaksi kuukautta ennen seuraavan tilikauden alkamista.*

Vuosi-ilmoitus

- Rahankeräyksen kokonaistuotto = rahamäärä, joka lahjoittajilta on saatu
- Rahankeräyksen nettotuotto = rahamäärä, joka jää rahankeräyksen tuotosta keräyskulujen vähentämisen jälkeen.
 - Jos käytät järjestösi saamia rahankeräysvaroja keräyskulujen kattamiseen, ilmoita vuosi-ilmoituksessa kulut yksilöidysti.
 - Markkinointi ja mainoskulut; Henkilöstökulut; Hallinto- ja toimitilakulut; Teleoperaattorikulut; Materiaali- ja toimistotarvikekulut; Palveluntarjoajan käyttämisestä aiheutuneet kulut; Keräyksen suunnittelukulut; Painatuskulut; Postituskulut; Tietotekniikkakulut; Pankki- ja maksunvälityskulut;
 - Lupamaksu ja vuosi-ilmoitusmaksu (300 e / 120 e)
 - Kaikkia rahankeräyksestä aiheutuvia kuluja ei kuitenkaan ole pakko maksaa rahankeräysvaroista. Kuluja voi siis kattaa myös muista varoista. *Jos rahankeräyksen kulut on katettu järjestösi muista varoista, älä ilmoita kuluja rahankeräyksen vuosi-ilmoituksessa.*

Vuosi-ilmoitus

- Nettotuotto on se rahamäärä, joka on käytetty tai tullaan käyttämään rahankeräysluvassa määrättyyn käyttötarkoitukseen.
 - nettotuoton käyttö selvitetään selkeästi ja yksilöidysti siten, että vuosi-ilmoituksesta ilmenee mihin varat tosiasiasa on käytetty tai mihin ne tullaan käyttämään.
 - Rahankeräysvaroja voidaan käyttää esim. palkka- ja toimitilakuluihin ja selvittää mihin yleishyödylliseen toimintaan kulujen kattaminen liittyy.
- Jos järjestönne on siirtänyt varoja avustuksina yhteistyöjärjestöjen toimintaan, selvitä kuinka paljon ja mihin tarkoitukseen avustusta on annettu.
- Vuosi-ilmoituksessa on hyvä selvittää, millä tavoin järjestönne valvoo ja varmentaa yhteistyökumppanien toimesta tapahtuvaa varojen käyttöä.

Vuosisuunnitelma

- Järjestettävien rahankeräysten keräystarkoitukset
(huom. Mitä teille myönnetyssä luvassa on määrätty ensi- ja toissijaiseksi keräystarkoitukseksi)
- Arvioitu rahankeräysten tuotto-odotus
- Arvioidut keräyskustannukset
- Mahdolliset yhteistyökumppanit
 - Tarkoitetaan vanhan lain mukaisia erillisiä rahankeräyksen käytännön toimeenpanijoita.
 - Ei ole rajattu koskemaan vain näitä tahoja, vaan siinä voidaan ilmoittaa yleisesti toimijoita, jotka jollakin tapaa ovat mukana keräystoiminnan järjestämisessä.
- Vuosisuunnitelma voi olla esimerkiksi vapaamuotoinen listaus suunnitelluista rahankeräyksistä.
 - Voi myös kertoa, miten aiemmat keräykset jatkuvat tulevalla tilikaudella.
 - Voi myös ilmoittaa, että keräyksiä ei aiota järjestää.

Muutosilmoitus

- 1) rahankeräysluvan myöntämisen jälkeen yhteisön tai säätiön hallinnossa tapahtuneesta muutoksesta;
- 2) rahankeräyksen järjestämisen edellytysten täyttymiseen olennaisesti vaikuttavasta rahankeräysluvan haltijaan ja keräystarkoitukseen liittyvästä muutoksesta.
- Olosuhteiden muutosilmoitus voi olla vapaamuotoinen.

Rahankeräys

Vuosi-ilmoitus/suunnitelma

Vuosi-ilmoitus

- 1) luvan haltija;
- 2) selvitys tilikauden aikana järjestetyistä rahankeräyksistä;
- 3) rahankeräyksen tuotto tilikauden aikana;
- 4) tilikauden aikana rahankeräyksen järjestämisestä aiheutuneet eritellyt kulut;
- 5) selvitys rahankeräysvarojen käyttämisestä;
- 6) tilikauden tilinpäätös ja tase liitetietoineen.

Vuosisuunnitelma

- Vuosisuunnitelmassa ilmoitetaan tiedot järjestettävien rahankeräysten keräystarkoituksesta. Esim. vapaamuotoisesti ja/tai listattuna. (toimintasuunnitelma)
- Keräystuottojen odotukset ja arvioidut keräyskulut (budjetti)
- Ilmoitetaan myös, jos ei aio tehdä rahankeräyksiä.

Liitteet

Vuosi-ilmoitus: Jos luvan haltija on sellainen oikeushenkilö, jolla on tilintarkastaja, tulee vuosi-ilmoitukseen liittää tilintarkastajan lausunto. Tilintarkastajan lausunnossa on selvitettävä vuosi-ilmoituksessa ilmoitettujen rahankeräysten tuottojen ja kulujen vastaavuutta luvan haltijan kirjanpitoon.